

NORWEGIAN CAPACITY
OPERATED BY NRC

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΤΟΥ

Stiftelsen Flyktninghjelpen/Norwegian Refugee Council (NRC)

στην Ελλάδα

ΕΤΟΣ 2019

NORWEGIAN
REFUGEE COUNCIL

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Κατά το έτος 2019 οι προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές στην Ελλάδα άγγιξαν τις 59.726 αφίξεις από θαλάσσια και 14,887 από χερσαία σύνορα. Ποσό αυξημένο κατά 47,8% σε σχέση με το 2018. Ταυτόχρονα κατατέθηκαν 77,287 αιτήματα ασύλου¹.

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού αιτούντων διεθνούς προστασίας διαμένει σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης σε νησιά του Ανατολικού Αιγαίου, καθώς και σε Δομές Προσωρινής Υποδοχής/Φιλοξενίας στην Ηπειρωτική Ελλάδα, οι οποίες λειτουργούν υπό τον συντονισμό της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Τα χαρακτηριστικά αυτά επηρέασαν σημαντικά τη στρατηγική στόχευση της NORCAP, που εστίασε στην παροχή υποστήριξης και μεταφοράς τεχνογνωσίας σε θεσμικό επίπεδο προκειμένου να επιτύχει σταθερές και βιώσιμες διαδικασίες.

Οι δύο βασικοί άξονες στους οποίους εστίασε η NORCAP ήταν η στήριξη του Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς για θύματα trafficking και η υποστήριξη στην διαμόρφωση διαδικασιών για την υποδοχή και φιλοξενία αιτούντων διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό και κατόπιν σύναψης μνημονίων συνεργασίας, οι φορείς με τους οποίους συνεργάστηκε η NORCAP μέσω παραχώρησης εξειδικευμένου προσωπικού ήταν το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και η Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

¹ <https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean/location/5179>

ΔΡΑΣΕΙΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Με την ΚΥΑ αρ. 30840 (ΦΕΚ τ. Β' 3003/20-9-2016) ανατέθηκε στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης η σύσταση, λειτουργία και διαχείριση του **Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς για την Αναγνώριση και Παραπομπή Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων (EMA)**, ενώ η εποπτεία και ο συντονισμός αυτού ανατέθηκε στο Γραφείο του Εθνικού Εισηγητή για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων (Ν. 4198/2013).

Στον EMA περιλαμβάνονται:

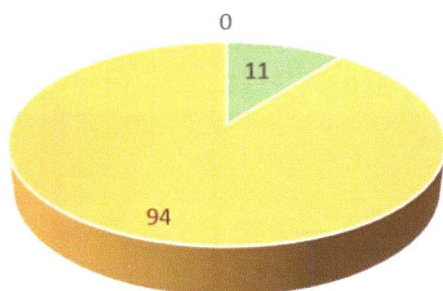
- A)** η συγκέντρωση και παραπομπή των αιτημάτων προστασίας θυμάτων που εντοπίζονται/ταυτοποιούνται από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές ή συνεργαζόμενους φορείς παροχής υπηρεσιών υποδοχής και κοινωνικής στήριξης της ομάδας στόχος,
- B)** η παρακολούθηση της διαχείρισης αυτών, με την οποία εξασφαλίζεται από τη μία, η παροχή προστασίας στα θύματα με τη συντονισμένη δράση των Φορέων και από την άλλη,
- Γ)** η τήρηση ενός συστήματος συλλογής ακριβών και συγκρίσιμων πληροφοριών και αναλύσεων, τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών, που σχετίζονται με την εμπορία ανθρώπων.

Η NORCAP, τμήμα του Νορβηγικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, στο πλαίσιο Μνημονίου Συνεργασίας με το ΕΚΚΑ διέθεσε σε αυτό τρεις εμπειρογνώμονες ήδη από τα τέλη του 2018 - μία νομική σύμβουλο και δύο εκπαιδευτριες-συμβούλους - με σκοπό να συμβάλουν στη διαμόρφωση των εργαλείων του, προκειμένου να λειτουργήσει από 1/1/2019:

Ο EMA, με τη συμβολή των εμπειρογνομώνων της NORCAP, ξεκίνησε να λειτουργεί από 1/1/2019 και συνολικά δέχθηκε **154 αναφορές** για πιθανά θύματα εμπορίας ανθρώπων από Φορείς του Δημοσίου τομέα, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και Διεθνείς Οργανισμούς για το έτος 2019. Για όλες τις αναφορές έγινε παρακολούθηση της πορείας προστασίας του κάθε θύματος με απευθείας επικοινωνία με τον Φορέα αναφοράς, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια και η πληρότητα των υπηρεσιών προστασίας προς τα θύματα εμπορίας, ενώ παρασχέθηκε και υποστήριξη στους/στις δικηγόρους που παρείχαν υπηρεσίες προστασίας (συμπεριλαμβανομένης της νομικής αρωγής). Έχει δε δημοσιευθεί η ετήσια έκθεση με τα στατιστικά στοιχεία που έχουν εξαχθεί από αυτές τις αναφορές για το έτος 2019

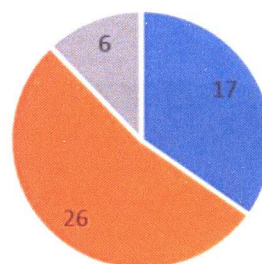
(διαθέσιμη στην [ελληνική](#) και στην [αγγλική](#) γλώσσα), καθώς και ενημερωτικά δελτία του EMA (διαθέσιμα [εδώ](#)).

Ενήλικα θύματα

■ Άντρες ■ Γυναίκες ■ Άγνωστο

Φύλο παιδιών θυμάτων

■ Αγόρια ■ Κορίτσια ■ Άγνωστο

Για την ενημέρωση των επαγγελματιών στο πεδίο σχετικά με τον EMA και την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους στον εντοπισμό και την προστασία θυμάτων εμπορίας,

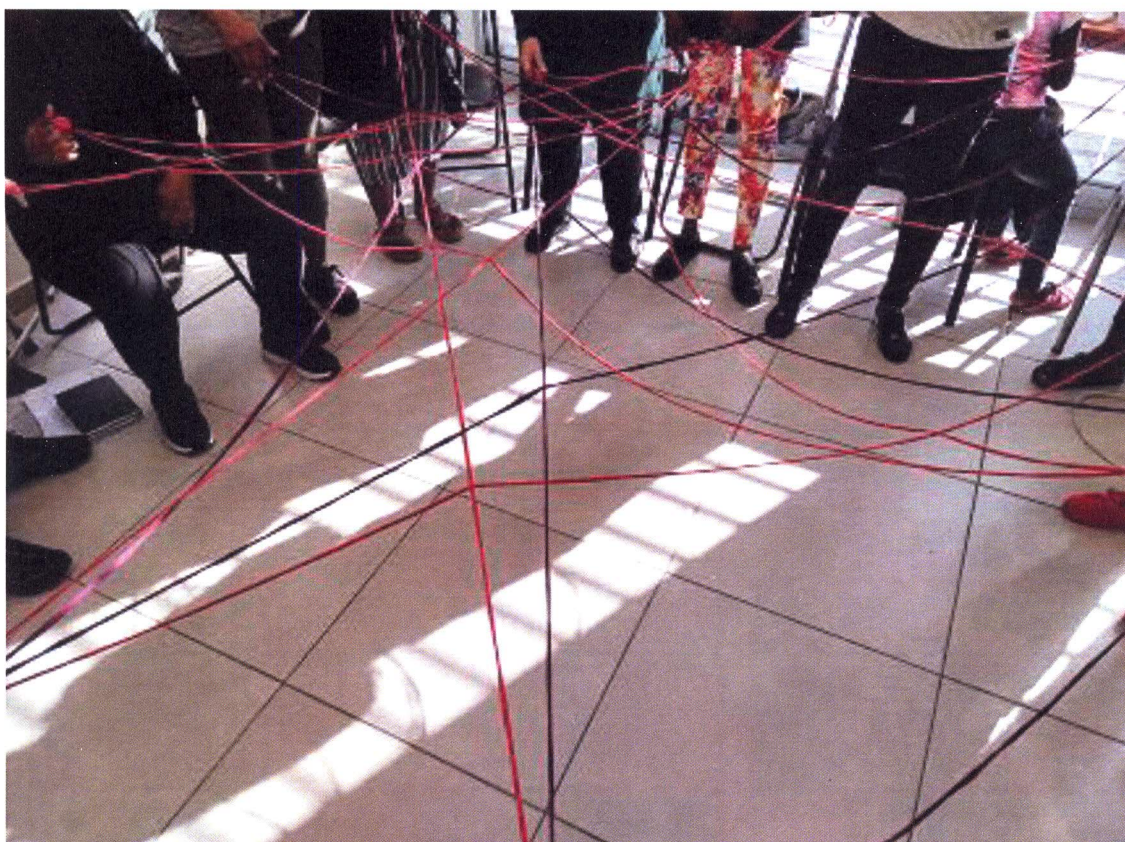

η ομάδα υποστήριξης του EMA έχει πραγματοποιήσει μέσα στο 2019, **17 δια ζώσης ενημερωτικές συναντήσεις** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Καλαμάτα, Πύργος και στην Κρήτη - Χανιά, Ρέθυμνο, Ηράκλειο, Αγ. Νικόλαος), **7 επιμορφωτικά σεμινάρια** (Σάμος, Λέσβος, Κως, Λέρος, Χίος, Ορεστιάδα, Ρόδος), **2**

εξειδικευμένα σεμινάρια για την Υπηρεσία Ασύλου (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) και **10 στοχευμένες συναντήσεις** σε συγκεκριμένους φορείς στην Αθήνα με σκοπό την επιμόρφωση των στελεχών τους, ώστε να ενθαρρυνθούν στην υποβολή αναφορών στον EMA. Τις παραπάνω εκπαιδευτικές δράσεις του έτους 2019 παρακολούθησαν **490 συνολικά** επαγγελματίες πρώτης γραμμής του δημοσίου τομέα και της Κοινωνίας των Πολιτών.

Με την υποστήριξη των εμπειρογνομώνων της NORCAP, η παρουσία του EMA επεκτάθηκε και σε δράσεις ευαισθητοποίησης και οικοδόμησης συνεργασίας με φορείς όπως την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία

Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO). Σημαντική ήταν και η συμβολή της νομικής συμβούλου του EMA στην προώθηση προτάσεων από κοινού με τον Εθνικό Εισηγητή για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων κατά την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι οποίες εν πολλοίς έγιναν αποδεκτές από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατατείνοντας στην αρτιότερη διατύπωση του άρθρου 323Α Π.Κ., προκειμένου να καλύπτει όλες τις μορφές εκμετάλλευσης κατά τα πρότυπα της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ.

ΑΘΗΝΑ| 27 Νοεμβρίου 2019 (workshop με γυναίκες πρόσφυγες, σε συνεργασία με το Δανικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες -DRC)

ΑΘΗΝΑ | 8-9 Οκτωβρίου 2019
(εκπαίδευση σε χειριστές της
Υπηρεσίας Ασύλου)

*Σεράφειο Δήμου Αθηναίων (Athens
Digital Lab)*

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ | 14-15 Νοεμβρίου 2019 (εκπαίδευση
σε χειριστές της Υπηρεσίας Ασύλου Υπηρεσία Ασύλου)

ΑΘΗΝΑ | 12-13 Δεκεμβρίου
2019 (εκπαίδευση σε
επαγγελματίες πεδίου του
Danish Refugee Council-
Δανικό Συμβούλιο για τους
Πρόσφυγες)

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Η υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος αφορά στην υποστήριξη της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης μέσω εξειδικευμένων συμβούλων με στόχο να ενισχύσει την τεχνογνωσία της σε βασικούς άξονες των υπηρεσιών της.

Οι βασικοί στόχοι της δράσεις αφορούν σε οργάνωση εκπαιδεύσεων για το προσωπικό της ΥΠΥΤ ή άλλων εμπλεκόμενων φορέων, την παροχή υποστήριξης και εκπαίδευσης κατά την ώρα εργασίας (on the job training) σε προσωπικό της ΥΠΥΤ, την ανάπτυξη πρότυπων οδηγιών και διαδικασιών, προσαρμοσμένες στις ανάγκες της κάθε Δομής.

Για τον σκοπό αυτό παραχωρήθηκε προσωπικό από τον NORCAP σε Κεντρικά Γραφεία της ΥΠΥΤ αλλά και σε περιφερειακές Δομές/Κέντρα φιλοξενίας.

Η ανάπτυξη της ομάδας έγινε σταδιακά και όπως φαίνεται παρακάτω:

- **2** Σύμβουλοι στην Κεντρική Υπηρεσία της ΥΠΥΤ (Μάιος)
- **1** Σύμβουλος στη Δομή Φιλοξενίας των Διαβατών (Ιούνιος)
- **1** Συντονιστής στην Κεντρική Υπηρεσία της ΥΠΥΤ (Ιούνιος)
- **1** Σύμβουλος στη Δομή Φιλοξενίας Σκαραμαγκά (Ιούλιος)
- **1** Σύμβουλος στο ΚΥΤ Λέσβου (Ιούλιος)
- **1** Σύμβουλος στη Δομή Φιλοξενίας Κουτσόχερου (Αύγουστος)
- **1** Ειδικός Σύμβουλος στην Κεντρική Υπηρεσία της ΥΠΥΤ (Αύγουστος)
- **2** Σύμβουλοι στη Δομή Φιλοξενίας Ελαιώνα (Δεκέμβριος)

Ο χρόνος προσαρμογής του παραχωρημένου προσωπικού ήταν ελάχιστος, καθώς πρόκειται για έμπειρους επαγγελματίες που είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι με το αντικείμενο.

Επιπρόσθετα, ο χρόνος ο οποίος εργάστηκαν στην Κεντρική Υπηρεσία της ΥΠΥΤ έως ότου παραχωρηθούν σε περιφερειακές υπηρεσίες, τους προσέφερε τη δυνατότητα να λάβουν επαρκή γνώση για τις τρέχουσες ανάγκες και προτεραιότητες της υπηρεσίας. Αυτό δημιούργησε προϋποθέσεις για καλή συνεργασία με την Κεντρική Υπηρεσία και ταυτόχρονα αξιοποιήθηκαν τα κανάλια επικοινωνίας που είχαν ήδη αναπτυχθεί.

Στα πρώτα στάδια της συνεργασίας, η ομάδα της NORCAP επικεντρώθηκε στην

ανάλυση αναγκών σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο, καθώς και στη δημιουργία κλίματος και προϋποθέσεων συνεργασίας με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο.

Ενόψει του διορισμού νέων Διοικητών σε περιφερειακές Δομές της ΥΠΥΤ στην Ηπειρωτική

Ελλάδα, οι σύμβουλοι της NORCAP ξεκίνησαν άμεσα την υποστήριξη και μεταφορά τεχνογνωσίας, παρέχοντας τα παρακάτω:

- Υποστήριξη για την **οργάνωση τακτικών συντονιστικών συναντήσεων** μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων σε κάθε δομή
- **Συμμετοχή** σε συντονιστικές συναντήσεις
- **Εκπαίδευση νέου προσωπικού** της ΥΠΥΤ, συμπεριλαμβανομένων των Διοικητών μέσω on the job training και shadowing ώστε να επιτυγχάνεται η μεταφορά εμπειρίας και καλών πρακτικών σε πραγματικές συνθήκες λειτουργίας μιας δομής.
- Ανάπτυξη **οδηγιών εργασίας, εργαλείων και ενημερωτικού υλικού**, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία της Δομής.
- Δημιουργία **πρακτικών οδηγιών και συμβουλών** για τη χρήση υπηρεσιών και συντονισμό άλλων εμπλεκόμενων φορέων, όπως υπηρεσίες διερμηνείας, την Υπηρεσία Ασύλου κ.α.

